

احیای مردی که شبیه عنکبوت است

مرد عنکبوتی یا اسپایدرمن یک ابرقهرمان خیالی قصه‌های کمیک استرایی است که متعلق به شرکت انتشاراتی قدیمی مارول است. استن لی، نویسنده و خالق اصلی این ابرقهرمان قدیمی است.

جام جم آنلاین: مرد عنکبوتی یا اسپایدرمن یک ابرقهرمان خیالی قصه‌های کمیک استرایی است که متعلق به شرکت انتشاراتی قدیمی مارول است. استن لی، نویسنده و خالق اصلی این ابرقهرمان قدیمی است.

او این کاراکتر و ماجراجویی‌های مربوط به آن را با همکاری استیو دیتکو، آرتیست و نویسنده خلق کرد. شخصیت مرد عنکبوتی اولین بار در آگوست 1962 در مجله مصور آمیزینگ فانزیز معرفی شد. لی و دیتکو این کاراکتر خیالی را به عنوان پسر بچه یتیمی معرفی کردند که با عمو مین و عمه می خود زندگی می‌کند. این کاراکتر که پیتر پارکر نام دارد، در دوران نوجوانی با همان مسائل و مشکلاتی روبه‌روست که بچه‌های هم‌سن و سال او دچار آن هستند، اما او علاقه زیادی به مبارزه با جرم و جنایت دارد و می‌خواهد در این زمینه، فعالیت چشمگیری داشته باشد. زمانی که پیتر به صورت اتفاقی توسط یک عنکبوت نیش زده می‌شود، قدرت و توانایی‌های ویژه‌ای پیدا می‌کند و می‌تواند کارهای خارق‌العاده‌ای انجام دهد که بقیه مردم عادی، توان انجام آن را ندارند. پیتر حتی لباسی شبیه عنکبوت برای خود درست و زندگی تازه‌ای را شروع می‌کند که در آن هویتی دوگانه دارد، در حالی که اطرافیان او را فقط به عنوان جوانی به نام پیتر پارکر می‌شناسند. او دور از چشم دیگران، همان ابرقهرمانی است که کارهای مهم انجام می‌دهد و کسی از هویت واقعی او مطلع نیست.

اولین قدم‌ها

وقتی اولین بار در دهه 60 میلادی مرد عنکبوتی حضور خود را اعلام کرد، نوجوانان در قصه‌های ابرقهرمانانه کمیک استرایی مورد غفلت و فراموشی قرار گرفته بودند و معمولا فقط به عنوان دستیار کمکی کاراکتر اصلی قصه مورد استفاده قرار می‌گرفتند، اما مرد عنکبوتی این قاعده را شکست و یک نوجوان را به عنوان شخصیت محوری یک قصه ابرقهرمانانه کمیک استرایی معرفی کرد. پیتر پارکر در این مجموعه قصه مصور یک دانش‌آموز دبیرستانی به‌رغم ابرقهرمان شدن، باز هم مشکلات یک نوجوان دبیرستانی را با خود دارد بازگو می‌کند. همین مساله باعث شد تا خوانندگان قصه‌های کمیک استرایی - که عموماً نوجوان بودند - ارتباط نزدیکی با وی برقرار کرده و نسبت به آن حس همذات‌پنداری پیدا کنند. برعکس دیگر قهرمانان نوجوان قصه‌های مصور همچون رابین و باکی، مرد عنکبوتی حال و هوای خاص خود را داشت و نمی‌شد او را با استادان این کاراکتر همچون بتمن یا سوپرمن مقایسه کرد. در قصه‌های کمیک استرایی ابرقهرمانانه یک شرط وجود دارد که می‌گوید هر کس قدرت بیشتری دارد، مسئولیت بیشتری را هم باید بپذیرد. قصه‌های مرد عنکبوتی دقیقاً به این رهنمود عمل می‌کند.

شرکت مارول کاراکتر مرد عنکبوتی را در یک مجموعه کتاب مصور به ماجراجویی‌های مختلف و مقابله با شخصیت‌های شرور متفاوتی فرستاد. اولین و طولانی‌ترین این قصه‌ها «مرد عنکبوتی شگفت‌انگیز» نام دارد که نسخه سینمایی آن این روزها روی پرده سینماهای جهان است. خالقان این شخصیت کمیک استرایی، در طول سال‌ها و در قصه‌های بعدی مرد عنکبوتی، او را دچار تحول و دگرگونی کردند. به مرور زمان، وی از یک آدم خجالتی و محصل، تبدیل به یک دانشجوی پردردسر شد. سال 2011 هم وی به جمع ابرقهرمانان بزرگسال قصه‌های شرکت مارول پیوست. در این قصه‌ها، مرد عنکبوتی جوانی است که امکان پرش به ارتفاعات بالا را دارد، از دیوارها بالا می‌رود و روی دیواره‌های آسمان‌خراش‌ها تار می‌تند. منتقدان ادبی و سینمایی می‌گویند مرد عنکبوتی در حال حاضر، یکی از موفق‌ترین و مشهورترین ابرقهرمانان کمیک استرایی است که می‌تواند برای صنعت سینما هم نقش یک جریان پولساز را بازی کند.

ابرقهرمان تلویزیونی

دو صنعت سینما و تلویزیون از گذشته تا به امروز بسیاری از کاراکترهای ابرقهرمان قصه‌های شرکت انتشاراتی مارول را تبدیل به شخصیت‌های محوری فیلم‌ها و مجموعه‌های زنده و انیمیشنی خود کرده است. رسانه تلویزیون سال‌های قبل در دهه 60 میلادی برای اولین بار اقدام به تولید مجموعه تلویزیونی «مرد عنکبوتی» کرد.

نکته: برعکس دیگر قهرمانان نوجوان قصه‌های مصور همچون رابین و باکی، مرد عنکبوتی حال و هوای خاص خود را داشت و نمی‌شد او را با استادان این کاراکتر همچون بتمن یا سوپرمن مقایسه کرد

این مجموعه که سال 1967 روی آنتن رفت، یک مجموعه انیمیشنی بود که موفق‌ترین کار تلویزیونی در ارتباط با این کاراکتر است. پخش این مجموعه تا سال 1970 ادامه داشت و 52 اپیزود آن طی سه فصل پخش شد. پل سولز، بازیگر سرشناس تلویزیونی در این مجموعه به جای شخصیت مرد عنکبوتی صحبت کرد. رسانه تلویزیون در سال‌های بعد هم چند بار مرد عنکبوتی را به صورت شخصیت اصلی و محوری تعدادی از مجموعه‌های خود درآورد که معروف‌ترین آنها مربوط به سال 1977 است. در این سال، اولین قصه از مجموعه کتاب‌های این ابرقهرمان یعنی مرد عنکبوتی شگفت‌انگیز تبدیل به یک مجموعه تلویزیونی شد. دو فصل این مجموعه تولید شد که شامل 14 اپیزود می‌شد و نیکلاس هاموند در آن نقش پیتر پارکر/ مرد عنکبوتی را بازی کرد. این مجموعه در سال‌هایی روی آنتن رفت که صنعت سینما تازه به فکر تولید نسخه‌های سینمایی قصه‌های کمیک‌استریپی ابرقهرمانانه افتاده بود و با ساخت اولین قسمت مجموعه فیلم «171#& سوپرمن» (با بازی کریستوفر ریو) قصد داشت بخت خود را در این زمینه امتحان کند.

نسخه سینمایی

صنعت سینما زمانی سراغ مرد عنکبوتی رفت که قبل از آن، ابرقهرمانانی همچون بتمن و سوپرمن با مجموعه فیلم‌های خود، موفقیت خوبی در جدول گیشه نمایش کسب کرده و ژانر فیلم‌های ابرقهرمانانه را به عنوان یک ژانر سینمایی مقبول معرفی کرده بودند. سام ریمی که در کارنامه سینمایی‌اش فیلم‌هایی مثل «171#& مرد تاریکی» و «171#& شیطان مرده» 1 و 2 را داشت، برای کارگردانی نسخه سینمایی قصه مرد عنکبوتی انتخاب شد. در آن زمان او چند فیلم ناموفق سینمایی را کارگردانی کرده و نیازمند یک فیلم پسر و صدا بود که دوباره به دنیای فیلمسازان موفق برگردد. مرد عنکبوتی هم دقیقاً همان چیزی بود که او می‌خواست. با آن که استن‌لی خالق مرد عنکبوتی سر صحنه فیلمبرداری حضور داشت (و حتی مثل آلفرد هیچکاک در صحنه کوتاهی از فیلم هم بازی کرد) اما سام ریمی استقلال عمل کامل برای کارگردانی فیلم را داشت. برای بازی در نقش اصلی فیلم توبی مگوآئر انتخاب شد که با وجود ساله بودن، چهره‌ای نوجوانانه داشت که به شخصیت مورد نظر قصه می‌خورد. او تا قبل از مرد عنکبوتی، فیلم مهمی را در کارنامه‌اش نداشت و بازی در نقش این ابرقهرمان، او را تبدیل به یک چهره سرشناس کرد. مرد عنکبوتی با هزینه‌ای 139 میلیون دلاری تهیه شد و سال 2002 موفق به فروش 822 میلیون دلاری در سراسر جهان شد.

دنباله‌های موفق

این فروش بالا، تهیه‌کنندگان فیلم را بلافاصله به فکر تولید قسمت بعدی آن انداخت. مرد عنکبوتی 2، دو سال پس از نمایش عمومی قسمت اول در سال 2004 اکران عمومی شد. تمام عوامل اصلی تولید قسمت اول با قسمت دوم هم همکاری داشتند. فروش 784 میلیون دلاری فیلم در سراسر جهان هم هزینه بالای 200 میلیون دلاری آن را پوشش داد و هم راه را برای تولید سومین قسمت آن هموار کرد. قصه سومین قسمت هم شباهت زیادی به دو قسمت قبلی داشت و فقط این بار دشمن مرد عنکبوتی (و بالطبع بازیگر این نقش) تغییر کرده بود. مرد عنکبوتی 3 سال 2007 روی پرده سینماها رفت و با آن که لحن آن تلخ‌تر و سیاه‌تر شده بود، در سراسر جهان 891 میلیون دلار فروش کرد. این فیلم با هزینه تولید 258 میلیون دلاری خود، پرخرج‌ترین فیلم این مجموعه فیلم به شمار می‌رود. استقبال منتقدان سینمایی از سومین قسمت فیلم، بیشتر از دو تای قبل آن بود و اهل فن می‌گویند قصه این فیلم تحت تأثیر فیلم «171#& بتمن آغاز می‌کند» (2005) کریستوفر نولان، لحن تلخ و سیاه پیدا کرده است. نولان با کارگردانی این فیلم، جنبه‌های فانتزی قصه‌ای کمیک استریپی را کاهش داد و جنبه‌های واقع‌گرایانه آن را برجسته‌تر کرد.

احیای دوباره

پس از نمایش عمومی موفقیت‌آمیز سومین قسمت مرد عنکبوتی، تهیه‌کنندگان آن با یک مشکل بزرگ روبه‌رو شدند. سامی ریمی و توبی مگوآئر کارگردان و بازیگر اصلی فیلم اعلام کردند در تولید قسمت‌های تازه‌ای از این مجموعه فیلم همکاری نخواهند کرد. بحث‌ها و مذاکرات تهیه‌کنندگان مرد عنکبوتی با این دو و تلاش برای جلب رضایت آنها، راه به جایی نبرد و همین مساله باعث ایجاد وقفه‌ای نسبتاً طولانی در تولید قسمت چهارم فیلم شد. سال قبل زمانی که تهیه‌کنندگان فیلم خبر تولید قسمت جدید آن را اعلام کردند، روی این نکته تأکید داشتند که قسمت جدید به احیای قصه و حال و هوای این مجموعه فیلم می‌پردازد و نباید آن را قسمت چهارم مرد عنکبوتی قلمداد کرد. به این ترتیب، تازه‌ترین قسمت این مجموعه فیلم، دنباله‌ای بر ماجراهای قسمت قبلی آن نبود و قصد داشت یک فیلم جدید را در معرض دید و قضاوت تماشاگران قرار دهد. این فیلم اولین قصه منتشر شده ماجراجویی‌های مرد عنکبوتی را به کمک گرفت تا قصه این ابرقهرمان را دوباره به زبان سینما تعریف کند. مرد عنکبوتی شگفت‌انگیز را مارک وب (سازنده فیلم‌های مستقلی مثل «171#& 500 روز تابستان» و «171#& روز سبز») کارگردانی کرده و اندرو گارفیلد در آن در نقش مرد عنکبوتی بازی کرده است. استقبال جهانی 410 میلیون دلاری از این فیلم نشان می‌دهد تماشاگران از احیای قصه و حال‌وهوای مجموعه فیلم مرد عنکبوتی راضی هستند.

منبع: ورآیتی / مترجم: کیکاووس